

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	21 พ.ย. 2554	42	15024	5

มรดกกล้วยา

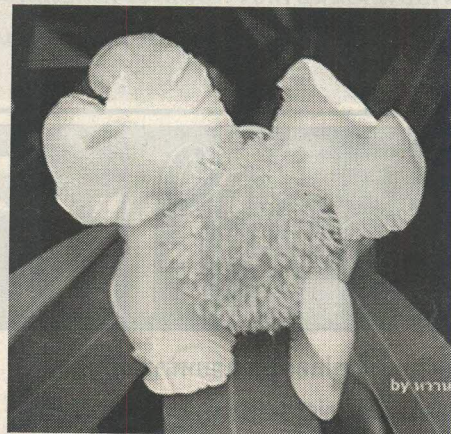
บุญนาค : ไม้คู่พุทธศาสนา

บุญนาค มีชื่ออีกชื่อหนึ่งว่า "สารภีป่า" ชื่อภาษาไทยใหญ่ว่า "ก้าก่อ" ชื่อภาษาอังกฤษ คือ Iron wood, Indian rose chestnut มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า Mesua ferrea Lnn. ในวงศ์ GUTTIFERAE

คนไทยเชื่อกันมาแต่โบราณว่าชื่อ "บุญนาค" แสดงความเป็นมงคล บ่งบอกถึงความ สุข ความประเสริฐ มีแต่สิ่งที่ดีงาม โชคลาภ และโภคทรัพย์หลังไหลเข้าหาอย่างไม่ขาดสาย และยังมีอำนาจในการป้องกันภัยจากสัตว์ร้ายและศัตรู ขับไล่สิ่งอูบาทว์และความอัปมงคลออกจากชีวิตของเจ้าของ

ชาวล้านนานิยมปลูกต้นบุญนาคไว้ใน บริเวณบ้านโดยเฉพาะทิศตะวันตก และมัก ปลูกในวันเสาร์เพื่อความเป็นสิริมงคลตาม ความเชื่อ

ในคติทางพระพุทธศาสนาได้ให้ ความสำคัญกับดอกบุญนาค โดยเฉพาะอย่างยิ่งการถวายดอกบุญนาคเป็นพุทธบูชาจะได้ อานิสงส์มหาศาล

พระไตรปิฎก ฉบับธรรมทาน หัวข้อ

"บุญนาคปุปผิยเถราปทาน" ได้กล่าวถึงผลแห่งการถวายดอกบุญนาคของพระบุญนาคปุปผิ ยเถระว่า "เราเป็นพรานเข้าไปยังป่าใหญ่ เราได้พบต้นบุญนาคมีดอกบาน จึงระลึกถึงพระ พุทธเจ้าผู้ประเสริฐสุด ได้เลือกเก็บดอกบุญนาคนั้น เอาแต่ที่มีกลิ่นหอมสวยงาม แล้วก่อ สลูปบนเนินทราย บูชาแด่พระพุทธเจ้าในกัปที่ ๔๒ แต่กัปนี้ เราได้บูชาพระพุทธเจ้า ด้วยดอกไม้ใด ด้วยการบูชาอื่น เราไม่รู้จักทุกติเลย นี่เป็นผลแห่งพุทธบูชาในกัปที่ ๔๑ แต่กัปนี้ ได้มีพระเจ้าจักรพรรดิพระองค์หนึ่งทรงพระนามว่า "ตโมนทะ" ทรงสมบูรณด้วย แก้ว ๗ ประการ มีพล่มาก คุณวิเศษเหล่านี้ คือปฏิสัมภิทา ๔ วิโมกข์ ๘ และ อภิญญา ๖ เราทำให้แจ้งชัดแล้ว พระพุทธศาสนาเราได้ทำเสร็จแล้ว ดังนี้"

ในพระไตรปิฎก ฉบับเดียวกัน หัวข้อ "คิริปุนนาคิยเถระปทาน" กล่าวถึงผลแห่ง

การถวายดอกปุนนาคของพระคิริปุนนาคิยเถระว่า "ครั้งนั้น พระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระนามว่าโสภิตะ ประทับอยู่ที่ภูเขาคิณตัญญ เราได้อ้อเอาดอกปุนนาค เข้ามาบูชาในพระสัณณิกัปปีที่ ๙๔ แต่กับปีนี้ได้บูชาพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยการบูชาอื่น เราไม่รู้จักทุกติเลย นี่เป็นผลแห่งพุทธบูชา เราเผากิเลสทั้งหลายแล้ว พระพุทธศาสนาเราได้ทำเสร็จแล้ว ดังนี้"

อนึ่งชาวล้านนาถือว่าต้นปุนนาค เป็นต้นไม้โพธิฤกษ์ คือเป็นต้นไม้ที่เป็นที่ตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าที่มีพระนามว่า "สมันตพุทธเจ้า" จึงนิยมปลูกต้นปุนนาคไว้ในวัดวาอารามโดยทั่วไป นอกจากนี้ยังพบว่ามีคนนำเอายอดอ่อนของปุนนาคไปเป็นเครื่องสักการะคู่กับยอดอ่อนของต้นหว้า ถวายเป็นพุทธบูชาอีกด้วย

จากเรื่องราวที่เชื่อมโยงกันดังกล่าว ถือได้ว่าต้นปุนนาคเป็นต้นไม้ที่มีความเป็นมา และมีความหมายต่อพระพุทธศาสนา โดยเฉพาะพระพุทธศาสนาที่ตั้งมั่นอยู่ในดินแดนล้านนาแห่งนี้

สนั่น ธรรมธิ

สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

(ภาพประกอบจากเว็บ <http://www.oknation.net/blog/print.php?id=573021>)